

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Podsumowanie

Warsztatu refleksyjnego

LGD - Zielony Pierścień Tarnowa

Warsztat refleksyjny odbył się w dn. **19 lutego 2024 roku** w Tarnowie, w biurze LGD Zielony Pierścień Tarnowa (ul. Okrężna 3, 33-100 Tarnów) w godzinach 9.00-14.00.

Prowadzony był zgodnie z *Wytyczną Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi*.

W warsztacie udział wzięli: pracownicy Biura Stowarzyszenia- Zielony Pierścień Tarnowa (ZPT), członkowie organów decyzyjnych ZPT, Rady LGD ZPT, członkowie Stowarzyszenia Zielony Pierścień Tarnowa oraz mieszkańcy– wg załączonej listy obecności.

Podczas *Warsztatu Refleksyjnego* uczestnicy podsumowali dotychczasowe wdrażanie lokalnej strategii rozwoju kierowanego przez społeczność lokalną na lata 2014-2020 i działania ZPT - zgodnie z zapisami umowy ramowej, która nakłada obowiązek monitoringu i ewaluacji realizacji LSR.

Po przywitaniu zebranych i wprowadzeniu w temat przez Prezesa Zarządu Pana Adama Flagę, prowadząca spotkanie kierownik biura - Joanną Dzieńską przedstawiła prezentację podsumowującą dotychczasową realizację LSR i działania ZPT wraz z komentarzem na temat zmian w sytuacji społeczno- gospodarczej obszaru ZPT.

Materiały zostały przygotowane na podstawie danych przekazanych przez Biuro ZPT oraz Zespołu Ewaluacyjnego, w tym: zestawień i materiałów z procesu realizacji LSR (monitoring oraz ewaluacja) w zakresach:

- Wdrażanie LSR, realizacja finansowa LSR i rzeczowa, osiągnięte wartości wskaźników,
- Funkcjonowanie LGD i biura, w tym działania informacyjno-promocyjne, doradcze, partnerstwo i organy LGD
- Sytuacja społeczno-gospodarcza obszaru.

Przedstawiono również zakresy monitoringu i ewaluacji ujęte w LSR.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Uczestnicy zastanawiali się czy poziom realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz ich wskaźników produktu są na poziomie satysfakcjonującym i z czego wynika niesatysfakcjonujący poziom realizacji w przypadku kilku przedsięwzięć. Zaproponowano możliwe warianty zaradcze oraz ich wpływ na realizację LSR. Podkreślono, iż znacznym utrudnieniem w realizacji LSR była pandemia oraz dodatkowo czynniki jakim są inflacja oraz szybki i znaczny wzrost cen energii i gazu a także sytuacja geopolityczna spowodowana trwającą od dwóch lat agresją Rosji na Ukrainę. Sytuacja ta odbiła się negatywnie nie tylko na pracy biura i ograniczeniami w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami obszaru LGD ale też w sposób szczególnie negatywnie wpłynęła na realizowane projekty w zakresie przedsiębiorczości – podejmowania działalności gospodarczej oraz jej rozwoju. Również przedstawiciele ngo-sów oraz sektora publicznego, którzy realizowali bądź są w trakcie realizacji operacji inwestycyjnych oraz z zakresu wzmocnienia kapitału społecznego – podkreślili, iż ograniczenia spowodowane trwającą pandemią opóźniły uzyskiwanie niezbędnych dokumentów formalnych oraz wykonanie rzeczowe. Beneficjenci podkreślali, iż największym problemem, z którym się mierzą jest bardzo duży wzrost cen produktów, które są niezbędne do zakupu w ramach realizacji operacji oraz wzrost kosztów bieżących spowodowanych wysokimi cenami energii i gazu.

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż ciągle największe zapotrzebowanie i zainteresowanie notuje się w zakresie premii na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz w zakresie rozwoju istniejącej działalności gospodarczej. Przy czym, biorąc pod uwagę tempo realizacji projektów – najszybciej realizowane są projekty osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.

Odnosząc się do zaleceń wytycznych Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie przebiegu warsztatu refleksyjnego dyskusja moderowana przebiegała na podstawie poniższych zagadnień:

1. *Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?*

Znaczna większość wskaźników produktu została realizowana na poziomie 100%. Biorąc pod uwagę poziom zawartych umów o przyznaniu pomocy na dzień 31.12.2023 roku w ramach poszczególnych przedsięwzięć waha się on od 92% do 100%.

Natomiast poziom rozliczonych projektów waha się od 69 % do 100 % w zależności od przedsięwzięcia. Najmniejszy poziom rozliczonych operacji dotyczy przedsięwzięcia w zakresie budowy ścieżek i wytyczenia szlaków rowerowych, nordic walking i szlaków konnych i wynosi

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

69% ponieważ w trakcie relacji jest ostatni projekt, którego zakończenie przewidziano na marzec 2024 r. W trakcie rozliczania są także:

- jeden wniosek dotyczący rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa,
- osiemnaście wniosków dotyczących premii na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Niestety złożone w drugiej połowie roku 2022 do UMWM dwa projekty współpracy nie zostały wybrane do realizacji.

Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?

Biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom kontraktacji oraz realizacji zakłada się, iż podjęte przez Zarząd i Biuro LGD działania pozwolą wykorzystanie środków zaplanowanych w LSR na poziomie zbliżonym do 100%.

Jakie można wskazać przyczyny odstępstw od planu? - Przyczyny: zmieniające się warunki zewnętrzne na obszarze, trwająca 3 lata pandemia, galopująca inflacja w latach 2022-2023, szybko rosnące ceny energii, gazu i paliw, problemy z dostawami spowodowane konfliktem ukraińsko-rosyjskim. Na bieżąco reagowano na potrzeby obszaru i dokonywano zmiany w LSR pozwalające na racjonalne wykorzystanie środków.

2. *Czy jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych jest zadowalająca, czy wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?*

Jakość wniosków była wysoka o czym świadczy niski wskaźnik odrzucania wniosków na etapie oceny w LGD. Jednakże, istotnym problemem dla osób wypełniających wopp oraz pozostałe dokumenty było planowanie kosztów i przychodów najpierw na dzień ich opracowania, następnie na dzień przygotowania uzupełnień do wopp a następnie ich realizacja w trakcie wdrażania operacji. Często pewne zagadnienia wymagane w biznes planie były przez te osoby niezrozumiałe i/lub błędnie interpretowane.

Rozwijający działalność gospodarczą zwykle korzystali z firm consultingowych i ich wnioski były wysokiej jakości, chociaż niekiedy pisane „pod kryteria”.

Wnioski instytucji JSFP były na wysokim poziomie i dawały duże szanse na ich realizację aczkolwiek pojawiały się problemy z ustaleniem czy planowana operacja inwestycyjna powinna być objęta zgłoszeniem czy pozwoleniem budowlanym.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Organizacje pozarządowe miały dobre, warte realizacji pomysły, ale liczyły w procesie pisania wniosków na doświadczenie i wsparcie merytoryczne urzędów gmin lub LGD.

W trakcie trwania pandemii spadła ilość przeprowadzanych konsultacji. Mogło to spowodować spadek jakości przygotowywanej przez wnioskodawców dokumentacji.

Dla wnioskodawców z zakresu wsparcia przedsiębiorczości przeprowadzono zarówno w styczniu 2023 r. spotkanie/szkolenie on-line dla potencjalnych wnioskodawców w temacie uzupełniania dokumentacji aplikacyjnej, przygotowania załączników oraz interpretacji kryteriów oceny. Pracownicy biura na bieżąco informowali wnioskodawców oraz beneficjentów (poprzez wysyłanie newsletterów oraz zamieszczanie wpisów na stronie internetowej a także wysyłanie wiadomości e-mail) o zmianach w przepisach prawa oraz dokumentach wewnętrznych LGD, które dotyczyły realizacji operacji.

3. *W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?*

W roku 2023 nie dokonywano zmian w zapisach kryteriów specyficznych oraz lokalnych.

Należy zauważyć, iż Wnioskodawcy kwestionowali stosowanie przez członków Rady sposobu przyznania punktów jedynie w ramach złożonych protestów na zasadzie "hurtowego" zakwestionowania wszystkich kryteriów, w których nie uzyskali punktów, nie opierając się na racjonalnych i merytorycznych powodach takiego postępowania. Wykorzystywali możliwość złożenia protestu w sytuacji, w której ich wniosek nie znajduje się na liście operacji wybranych do dofinansowania i mieszczących się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór licząc na zmianę decyzji Rady oraz biorąc pod uwagę ocenę UM. W 2023 roku do LGD wpłynęło łącznie pięć protestów Wnioskodawców w zakresie oceny i wyboru operacji, w ramach których zgłoszono uwagi do dokonanej przez członków Rady oceny i wyboru operacji. Na poziomie ponownej oceny przez Radę wszystkie protesty zostały oddalone. UMWM uwzględnił dwa z nich, natomiast Rada LGD podtrzymała swoje stanowisko w stosunku do jednego z nich i nie uwzględniła uznania przez UMWM natomiast Wnioskodawca projektu, który został po ponownej ocenie umieszczony na liście pozytywnie zweryfikowanych i wybranych do wsparcia, wycofał się na etapie uzupełnień dokumentacji na wezwanie UMWM.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

4. *Czy z perspektywy wybieranych projektów realizowane w ramach LSR przedsięwzięcia można nadal uznać za adekwatne względem kluczowych potrzeb społeczności z obszaru ZPT?*

Wszystkie wybrane projekty przyczyniły się do osiągnięcia celów LSR i zapewniły realizację potrzeb społecznych wyrażanych przez osoby/grupy osób przygotowujących dokumentację aplikacyjną. Wszystkie czynniki mające wpływ na realizację LSR wymienione w sprawozdaniu za rok 2023 pozostają nadal aktualne. Dodatkowo, zmienia się rynek pracy: przedsiębiorcy mają problem z zatrudnieniem pracowników nawet tych sezonowych, co powoduje zmianę oczekiwań i potrzeb społeczności objętej LSR. Z sezonu na sezon rosną także koszty operacji inwestycyjnych co jest szczególnie uciążliwe dla projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz jst. Problemem staje się także pozyskanie wykonawcy, który zobowiąże się do realizacji prac w określonym terminie i budżecie, którym dysponuje Beneficjent. Dlatego pojawiały się zagrożenia niedotrzymania terminu, który był punktowany w kryteriach lokalnych. Dodatkowo ogromnym problemem właściwie w każdym wymiarze realizacji LSR jest trwająca wojna na Ukrainie i inflacja spowodowana bardzo dużym wzrostem cen energii, gazu i paliw. Jest to bardzo trudny czas pod względem planowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz realizacji projektów inwestycyjnych zarówno przez przedsiębiorstwa jak i samorzady.

Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?

Rosnąca inflacja oraz wzrost płacy minimalnej co wzajemnie się napędza oraz powoduje wzrost kosztów pracodawców. Problemy z dostawami niektórych produktów i dóbr. Wymuszone oszczędnościowe zachowania konsumentów. Brak oferentów podczas ogłoszonych przetargów. Firmy wycofują się z podpisanych umów lub nie przystępują do podpisania umów.

Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować? - Zróżnicowanie wynika zarówno z kwestii położenia Gmin, jak również stopnia zamożności poszczególnych Gmin. Niwelować te różnice można poprzez zwiększenie ilości i zakresu prowadzonego doradztwa. Wspólnym mianownikiem całego obszaru LSR jest szukanie oszczędności oraz dążenie do obniżenia kosztów działalności szczególnie w sferze kosztów energii, gazu i paliw.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

5. *W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru ZPT?*

Wybierane projekty realizują cele LSR natomiast problemem jest wycofywanie wniosków na etapie oceny w UMWM lub rozwiązywanie umów o przyznaniu pomocy ze względu na problemy finansowe beneficjentów.

6. *Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?*

System wskaźników nie wymagał wprowadzenia zmian.

Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne? - Realizacja wskaźników analizowana jest na bieżąco na podstawie wewnętrznych zestawień prowadzonych przez LGD oraz danych zawartych w ankietach monitorujących realizację operacji przekazywanych do LGD przez beneficjentów po uzyskaniu płatności II transzy/płatności końcowej. Dużą pomocą są także zestawienia stanu wniosków regularnie przekazywane przez pracowników instytucji zarządzającej

Procedury naboru wyboru i realizacji projektów nie są w pełni rozumiane przez beneficjentów ze względu na swój zawiły, prawny charakter. Pracownicy biura ZPT podczas spotkań doradczych, szkoleń, indywidualnych konsultacji w biurze itp. starannie wyjaśniają potencjalnym wnioskodawcom zapisy procedur i kryteriów.

7. *Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?*

Procedury naboru wyboru i realizacji projektów nie są w pełni rozumiane przez beneficjentów ze względu na swój zawiły, prawny charakter. Pracownicy biura ZPT podczas spotkań doradczych, szkoleń, indywidualnych konsultacji w biurze itp. starannie wyjaśniają potencjalnym wnioskodawcom zapisy procedur i kryteriów.

8. *Jaka jest skuteczność działania biura ZPT (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?*

Biuro wykonuje swą działalność na właściwym poziomie. Szkolenia i doradztwo prowadzone jest zgodnie z planem i przynosi oczekiwane skutki. Niemniej ilość pracy związana z naborami i

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

dokumentacją powodowała, że na promocję i animację można było poświęcić dużo mniej czasu niż dawniej. Działania promocyjno- informacyjne ZPT, w tym prowadzenie strony internetowej, strony na FB, newslettera z ponad 700 odbiorcami, stałego przekazywania informacji w biurze LGD skutkowały dotarciem z informacją do osób zainteresowanych z obszaru ZPT. Istotne znaczenie ma również praca przedstawicieli LGD na terenie każdej z gmin obszaru ZPT, co pozwala na zmniejszenie dystansu terytorialnego koniecznego do pokonania w celu cenionego przez wielu potencjalnych wnioskodawców spotkania osobistego z doradcą. Dostępne były także broszury informacyjne: 1. dotycząca głównie wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą oraz dla przedsiębiorców oraz 2. dotyczące tematyki rozliczania projektów. W roku 2023 rozesłano 8 newsletterów każdorazowo do ponad 700 odbiorców. Lista odbiorców newslettera sukcesywnie rośnie.

9. *Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach ZPT, by skuteczniej realizowała cele LSR?*

Zmniejszyć ilość dokumentów wytwarzanych w LGD.
Na tym etapie można przyjąć, iż cele LSR zostały zrealizowane.

W wyniku dyskusji i analizy przygotowanych wcześniej materiałów zebrano wnioski oraz wskazano kierunki na przyszłość rozwoju ZPT i realizacji LSR:

1. W 2023 roku ogłoszono 2 nabory na operacje realizowane przez Beneficjentów.

Zakłada się, iż pozwoli to zrealizować zakładane w LSR wskaźniki na wymaganym poziomie oraz wydatkować prawie 100% przyznanych środków.

Podnoszona była kwestia zbyt dużej szczegółowości uwag otrzymanych przez Wnioskodawców a związanych głównie z biznes planem stanowiącym załącznik do wopp.

2. Jakość wniosków była wysoka o czym świadczy niski wskaźnik odrzucania wniosków na etapie oceny w LGD. Jednakże, istotnym problemem dla osób wypełniających wopp oraz pozostałe dokumenty było planowanie kosztów i przychodów na dzień ich opracowania, następnie na dzień przygotowania uzupełnień do wopp a następnie ich realizacja w trakcie wdrażania operacji. Często, pewne zagadnienia wymagane w biznes planie były przez te osoby niezrozumiałe i/ lub błędnie interpretowane.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozwijający działalność gospodarczą zwykle korzystali z firm consultingowych i ich wnioski są wysokiej jakości, chociaż niekiedy pisane „pod kryteria”.

Wnioski instytucji JSFP były na wysokim poziomie i dawały duże szanse na ich realizację.

Organizacje pozarządowe miały dobre, warte realizacji pomysły, ale liczyły w procesie pisania wniosków na doświadczenie i wsparcie merytoryczne urzędów gmin lub LGD.

Z powodu trwającej pandemii drastycznie spadło zainteresowanie doradztwem prowadzonym w biurze LGD. Natomiast wzrosła liczba kontaktów telefonicznych i mailowych. Mogło to spowodować spadek jakości przygotowywanej przez wnioskodawców dokumentacji.

1. W omawianym okresie sprawozdawczym nie wprowadzano zmiany w kryteriach oceny i wyboru operacji.

2. Sytuacja społeczna i gospodarcza obszaru.

Sytuacja jest trudna ze względu na bardzo dużą inflację, która w roku 2023 wyniosła średniorocznie niemalże 11,4% oraz na trwającą na Ukrainie wojnę. Na szczęście 1 lipca 2023 r. formalnie zakończyła się w Polsce pandemia coronawirusa oraz związane z tym utrudnienia.

Skutki napaści Rosji na Ukrainę i trwające niemalże 2 lata działania wojenne dają się odczuć w każdej sferze życiowej, gospodarczej i politycznej. Została mocno zachwiana stabilizacja społeczeństwa co przekłada się podejmowane decyzje o konieczności oszczędzania, zawieszania lub zamykania działalności gospodarczej, ograniczeniach w funkcjonowaniu wielu podmiotów nie tylko gospodarczych. Priorytetem staje się wygenerowanie oszczędności energetycznych i ciepłowniczych. Wszyscy są zainteresowani pozyskaniem dofinansowania do oze.

Przekłada się to na poziom zamożności mieszkańców *obszaru ale też na możliwości finansowe dotyczące realizacji projektów w ramach LSR.*

3. System wskaźników nie wymagał wprowadzenia zmian. Realizacja wskaźników analizowana jest na bieżąco na podstawie wewnętrznych zestawień prowadzonych przez LGD oraz danych zawartych w ankietach monitorujących realizację operacji przekazywanych do LGD przez beneficjentów po uzyskaniu płatności II transzy/płatności końcowej. Dużą pomocą są także zestawienia stanu oceny wniosków oraz realizacji operacji regularnie przekazywane przez pracowników UM.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

4. Procedury naboru wyboru i realizacji projektów nie są w pełni rozumiane przez beneficjentów ze względu na swój zawiły, prawny charakter. Pracownicy biura ZPT podczas rozmów telefonicznych starannie wyjaśniali potencjalnym wnioskodawcom zapisy procedur i kryteriów. Zauważono, iż ciągle utrzymuje się trend przeważania konsultacji telefonicznych i mailowych nad konsultacjami w biurze LGD zapoczątkowany przez pandemię.

5. Biuro wykonuje swą działalność na właściwym poziomie. Szkolenia i doradztwo prowadzone były zgodnie z planem i przyniosły oczekiwane skutki. Niemniej ilość pracy związana z naborami i dokumentacją powodowała, że na promocję i animację można było poświęcić dużo mniej czasu niż w perspektywie 2007-2013.

Działania promocyjno- informacyjne ZPT, w tym prowadzenie strony internetowej, strony na FB, newslettera z blisko 700 odbiorcami, stałego przekazywania informacji telefonicznej oraz e-mailowej skutkowało dotarciem z informacją do osób zainteresowanych z obszaru ZPT. Istotne znaczenie ma również praca przedstawicieli LGD na terenie każdej z gmin obszaru ZPT, co pozwala na zmniejszenie dystansu terytorialnego koniecznego do pokonania w celu cenionego przez wielu potencjalnych wnioskodawców spotkania osobistego z doradcą.

Na tym etapie realizacji LSR rekomenduje się utrzymywanie stałego kontaktu z Beneficjentami w celu zbierania bieżącej informacji o stopniu zaawansowania i terminie zakończenia realizacji projektów oceny a także w celu pomocy i wsparcia w przygotowywaniu wniosków o płatność. Zauważa się, iż bardzo często odpowiednio wczesny kontakt z Beneficjentem pozwala na przygotowanie w terminie wop oraz odpowiedzi na uwagi do wop.

6. Poruszono także temat wzmocnienia przedsiębiorczości na obszarze LSR w kontekście punktów:

4. *Czy z perspektywy wybieranych projektów realizowane w ramach LSR przedsięwzięcia można nadal uznać za adekwatne względem kluczowych potrzeb społeczności z obszaru ZPT?*

5. *W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru ZPT?*

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

9. *Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach ZPT, by skuteczniej realizowała cele LSR?*
Zebrani zastanawiali się w jaki sposób LGD mogłoby przyczynić się do poprawy sytuacji dotyczącej przedsiębiorczości na terenie LGD w niesprzyjających warunkach wynikających ze stosunkowo wysokiej inflacji i cen oraz wojny na Ukrainie.

Pierwszą propozycją mogą być informacje o działaniach pomocowych przygotowywanych przez rząd oraz o wsparciu oferowanym przez różne podmioty.

Drugą propozycją była bieżąca pomoc beneficjentom w formie doradztwa i konsultacji na każdym etapie realizacji i rozliczania operacji.

7. Ze względu na rozpoczęta perspektywę 2023-2027 uczestnicy warsztatu poddali analizie przygotowany dla nowej LSR budżet oraz możliwości jego realizacji w czasie. Niemniej jednak z powodu braku zatwierdzonych przez MRiRW wytycznych w zakresie wdrażania LSR analiza możliwości realizacji nowej LSR była bardzo utrudniona. Brak bowiem ostatecznych warunków ubiegania się, realizacji oraz rozliczania przyszłych projektów. Przewiduje się, iż pierwsze nabory w ramach nowej LSR będzie można ogłosić nie wcześniej niż pod koniec roku 2024.

W roku 2023, w ramach perspektywy finansowej PROW na lata 2014-2020, przeprowadzono 2 naborów wniosków o przyznanie pomocy w następujących zakresach:

- nabór nr 1/2023 w terminie 31.01.-14.02.2023 - rozwoju ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej (Przedsięwzięcie 3.1.1 Budowa ścieżek i wytyczenie szlaków rowerowych, nordic-walking i szlaków konnych). Wpłynął 1 wniosek.
- nabór nr 2/2023 w terminie 11-25.04.2023 – w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwaną dalej LSR, przez: podejmowanie działalności gospodarczej (Przedsięwzięcie 1.1.1 Wsparcie podejmowania działalności gospodarczej). Wpłynęło 36 wniosków a spośród wybranych 17 zmieściło się w limicie środków i trwa ich realizacja.

Na złożenie wop czyli na rozliczenie projektów Beneficjenci mają czas do 30 czerwca 2024 r.

W roku 2022 dokonano następujących zmian w dokumentach związanych z funkcjonowaniem Rady oraz Stowarzyszenia tj.:

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

- ✓ **Statut Stowarzyszenia – 02.06.2023 na podstawie Uchwały Walnego Zebrania Członków,**
- ✓ **Regulamin Rady - 02.06.2023 na podstawie Uchwały Walnego Zebrania Członków,**
- ✓ **Regulamin Pracy Zarządu - 02.06.2023 na podstawie Uchwały Walnego Zebrania Członków.**